

**Test na prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry
pre školský rok 2014/2015**

1. Aký **slohový postup** sa využíva v ukážke 1?

Ukážka 1

V ten večer som nemohol zaspáť. Ticho som vstal, zobral šaty a začal prezerat' záševky. Obzeral som ich, prevracal, až som nad'abil na klinové záševky v páse. Tie sa mi zazdali. Bez rozmýšľania som vzal nožnice a popri šve som ich zastrihol. Zaspal som potom ako bábätko.

- A) informačný B) rozprávací C) výkladový D) opisný

Ukážka 2

Postavy bol nízkej. Čelo okrúhle, spod čiernych obŕv dobrácky hľadelo dvoje malých dobrých očí. Bradu si holil, fúzy strihal, a i keď umrel ako 75- ročný stavec, mal ešte všetky zuby a iba navrch hlavy trochu zrednuté, ale dosť tmavé vlasy.

2. Ukážka 2 je:

- A) statickým opisom C) priamou charakteristikou
B) rozprávaním D) nepriamou charakteristikou

3. Ktorá z uvedených viet je jednočlenná **slovesná**?

- A) Ušiel. C) Hračky.
B) Neotravuj! D) Ráno hrmelo.

4. Ktoré zo súvetí **nie je** podrad'ovacím?

- A) Cítili, ako ich všetkých mať veľmi ľúbi.
B) Urobil si to sám či ti kamaráti pomohli?
C) Ani vás nevidím, ako je týždeň dlhý.
D) Spýtajte sa, či už môžete vojsť.

5. Chlapci rozbili okno v pivnici. Ktorý z vetných členov **chýba** vo vete?

- A) predmet C) príslovkové určenie
B) prísudok D) nezhodný prívlastok

6. Koľko obojakých spoluhlások obsahuje slovo **pretlmočený**?

- A) tri C) dve
B) štyri D) jednu

7. V ktorej z možností sú všetky slová a slovné spojenia napísané **správne**?
- A) Kysucké Nové mesto, Kysučan, Kysucké nárečie
 - B) Oravská vodná nádrž, Oravská lesná, oravská slanina
 - C) Liptovská ulica, Liptovský Hrádok, Liptovská bryndza
 - D) severné Slovensko, Horehronci, Považské strojárne
8. V ktorej z možností je uvedené **homonymum** slova *prah*?
- A) hranica
 - B) míľnik
 - C) prach
 - D) prak
9. V ktorej z uvedených možností vznikli všetky slová **rovnakým spôsobom**?
- A) priedomie, starovek, vodovod
 - B) spoluhláska, staromódny, učiteľ
 - C) vzdušný, pedagogička, starec
 - D) Cu, USA, letec
10. V ktorej z možností sa nachádzajú **pomnožné podstatné mená**?
- A) vrkoče, husle, nohavice, piesky
 - B) husle, nohavice, Tatry, hole, ústa
 - C) umenie, zdravie, lístie, siatie
 - D) Čachtice, Smižany, hodinky, Pieniny
11. Akým **slovným druhom** je slovo *veľa* v slovnom spojení *veľa jedla*?
- A) určitá číslovka
 - B) zámeno
 - C) príslovka
 - D) neurčitá číslovka
12. V ktorej z možností sú slovesá v tvare **slovesného podstatného mena**?
- A) čítajúci, volajúci, píšuci, šíriaci
 - B) čítanie, volanie, písanie, šírenie
 - C) čítaný, volaný, písaný, šírený
 - D) čítajúci, volajúc, píšuc, šíriac
13. V ktorom slove **nedochádza** k spodobovaniu?
- A) hádž
 - B) vášmu
 - C) s vami
 - D) včela
14. **Padnúť niekomu do oka** znamená:
- A) zapáčiť sa niekomu
 - B) oslepnúť
 - C) oprieť sa o niekoho
 - D) vyčariť niekomu úsmev na tvári

15. Ktorá z významných historických udalostí sa odohrala v roku **1863**?

- A) Bolo schválené Memorandum slovenského národa.
- B) Prebehlo rakúsko-uhorské vyrovnanie.
- C) Boli zrušené slovenské gymnázia.
- D) Bola založená Matica slovenská.

16. Ktorý zo žánrov **patrí** do lyriky?

- A) bájka
- B) óda
- C) povesť
- D) balada

17. V ktorej z možností sú **správne** vymenované všetky jazykové štýly?

- A) administratívny, hovorový, publicistický, výkladový, rečnícky
- B) administratívny, hovorový, odborný, rozprávací, rečnícky
- C) administratívny, hovorový, publicistický, rečnícky, odborný
- D) publicistický, spravodajský, beletristický, hovorový, odborný

18. Ktorý tvar G plurálu je **nesprávny**?

- A) droga – drôg
- B) lopta – lôpt
- C) káva – káv
- D) obhajoba – obhajob

Ukážka 3

Z úzkej izby von do poľa
do slobody von!
Slnko kynie, **škovran volá**,
zvučí žitia zvon.

19. Aký **rým** použil autor v ukážke 3?

- A) združený
- B) striedavý
- C) obkročný
- D) prerývaný

20. Akým **umeleckým prostriedkom** je podčiarknuté slovné spojenie v ukážke 3?

- A) metonymia
- B) personifikácia
- C) epiteton
- D) prirovnanie

21. Ktorá z možností **nie je** typická pre epiku ako literárny druh ?

- A) dejovosť
- B) rozprávač
- C) žáner - epos
- D) obraznosť

Ukážka 4

Celým menom sa volal Štefan Banič. O jeho živote vieme pomerne málo. V jeho rodnej obci, Smolenickej Novej Vsi (okr. Trnava), jestvoval o ňom zápis v matrike. Rovnako ako mnoho ďalších rodákov, aj jeho bieda vyhnala za chlebom do USA. Tam skúšal šťastie ako poľnohospodársky robotník a neskoršie ako baník. Od začiatku pozorne sledoval pokusy o lietanie a stal sa z neho nadšený prívrženec letectva. Štefanovi Baničovi sa priznáva patentové prvenstvo za vynález použiteľného leteckého padáka.

22. Ktoré z tvrdení o ukážke 4 je **nie je pravdivé**?

- A) Bol rodený Smolenčan.
- B) Patentovali mu letecký padák.
- C) Zachovalo sa mnoho spisov o jeho živote.
- D) Pôsobil ako poľnohospodársky robotník a baník.

23. Ktorá z možností je **spisovná**?

- A) Je za päť minút dvanásť.
- B) Nechápem tomu.
- C) Dneškajšok je ten správny čas.
- D) Čo odo mňa chceš?

24. Ktoré z uvedených tvrdení je **nesprávne**?

- A) Nie všetky prídavné mená sa stupňujú pravidelne.
- B) Prídavné mená pomenúvajú vlastnosti, náležitosti alebo príslušnosť.
- C) Prídavné mená sú plnovýznamový slovný druh.
- D) Prídavné mená nemôžu byť podmetom vety.

25. Ktoré zo slov má **rovnaký počet slabík** ako slovo špeciálny?

- A) z jazera
- B) nahrádza
- C) tekutinu
- D) ani jedno zo slov

Test na prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry
pre školský rok 2014/2015

1. Aký **jazykový štýl** je použitý v ukážke 1?

Ukážka 1

On dohovoril, ja som prisahal so slzami, on požehnával i mňa i dačo inšie. To však ucho nepočulo to len šeptal a šeptal, mračil obrvy, hrozil a požehnával.

- A) hovorový B) administratívny C) odborný D) umelecký

2. Aký **slohový postup** prevláda v ukážke 2?

Ukážka 2

Vlašské orechy sú výbornou pochúťkou, ale aj surovinou do šalátov, pomazánok, varených jedál či rôznych múčnikov. Napriek tomu dávame prednosť rôznym iným, najmä praženým a soleným orieškom, ktoré neprospievajú nášmu zdraviu. Naopak, vlašské orechy sú bohatým zdrojom draslíka, magnézia, zinku, medi a selénu, pre obsah vitamínov skupiny B sa o nich hovorí, že sú „potravou pečene a mozgu“. A vzhľadom na obsah nenasýtených mastných kyselín účinne chránia srdce.

- A) opisný B) úvahový C) výkladový D) informačný

3. Určte, aký **vetný člen** je podčiarknuté slovné spojenie praženým a soleným orieškom z ukážky 3.

- A) viacnásobný predmet
B) postupne rozvíjací prívlastok
C) viacnásobný prívlastok
D) viacnásobný podmet

4. Koľko **jednoduchých** viet je v ukážke 2?

- A) jedna C) štyri
B) dve D) tri

5. V ktorej z možností **nie je** podrad'ovacie súvetie ?

- A) Kde si si položil tašku, tam si hľadá aj učebnice.
- B) Deti idú, kam ich oči vedú.
- C) Kráčal mlčky a zamyslene hľadá do prázdna.
- D) Priblížil sa k tej lavici, odkiaľ všetkých videl.

6. V ktorej z možností sa nachádza **nevyjadrený podmet**?

- A) Rodičia odišli na týždňový pobyt do Vysokých Tatier.
- B) V nočnej hore dohára pahreba.
- C) Hlavu opiera o kmeň stromu.
- D) Zdivené psiská pobejú pod stromom.

7. V ktorej z možností sa všetky podstatné mená skloňujú podľa **vzoru žena**?

- A) Afriky, populácie, vlády, planéta, v súvislosti
- B) planéta, vlády, vode, zložkou, v správe
- C) spotreby, organizácia, Ázie, rovnováhy, v súčasnosti
- D) prírody, energii, pôdy, zložkou, knihe

8. **Dobre, prídem k vám.** Vo vete je slovo **dobre**:

- A) príslovkou
- B) prídavným menom
- C) časticou
- D) podstatným menom

9. V ktorej z možností sú všetky slová **v rovnakom páde**?

- A) v oleji, na strome, po tigrovi, po otca
- B) cez rieku, za matku, kolegu, za gazdiné
- C) proti nemu, v ôsmich, verša, s jednými
- D) im, príslovkou, od Paľa, učiteľa

10. V ktorej z možností majú všetky slovesá rovnaký **slovesný vid**?

- A) vyniesol, hnala, odovzdalo, navštívili
- B) skočiť, vyrovná, zbrúsil, odrátaj
- C) číta si, spievajú si, vymodelujeme si, zahráme si
- D) pripomínajú, oceňovať, zoznámime, zasadiť

Ukážka 3

Plávajú aj básne veliké.

Kryhy ľadové sú v mori, ľady.

Lesknú sa jak čepel' na dýke.

Nač' ich písať? Nemajú ich radi.

11. **Zvýraznené** umelecké prostriedky v ukážke 3 sú:

- A) epiteton, personifikácia, metafora
- B) personifikácia, metafora, básnická otázka
- C) epiteton, prirovnanie, básnická otázka
- D) personifikácia, metafora, personifikácia

12. Aký **rým** je použitý v ukážke 3?

- A) postupný
- B) obkročný
- C) striedavý
- D) združený

13. V ktorej z možností sú všetky slová utvorené **skladaním**?

- A) uhlopriečka, rozrežeme, autoškola
- B) trojuholník, tmavohnedá, vzorovaná
- C) trojuholník, rozrežeme, vzorovaná
- D) autoškola, trojuholník, uhlopriečka

14. Ktorá z viet je napísaná **správne**?

- A) Tri krát sa obrátia a tri krát zamávajú.
- B) Súťažiaci zo susednej triedy boli druhý.
- C) Ráno som vyčistil dvojicu topánok.
- D) Šiesti žiaci zo siedmich družstiev zvíťazili v súťaži.

15. V ktorej z možností sú **všetky** slová správne rozdelené na slabiky?

- A) ge-og-ra-fi-a, mi-nis-tri, ú-ze-mie
- B) od-žiť, Je-sen-ský, rýd-zi
- C) hlás-ko-slov-ný, vlas-ti-ved-né, bez-hra-nič-ný
- D) štr-násť, vz-duš-ný, ga-li-ma-ti-áš

Ukážka 4

Sťažovala si rybka drobnorodá zhusta,
že nie je ako iné veľiká a tlstá.

Raz s veľkou do siete spolu vošla,
veľkú rybár ulovil, ona očkom ušla.

Tamtú rybár z vody ťahal, čo keď vidí malá:
„Dobre niekedy malým byť,“ za ňou zavolala.

16. Na ktorú vlastnosť **poukazuje** autor bájky?

- A) nespokojnosť
- B) neznášanlivosť
- C) vyvyšovanie sa
- D) pokrytectvo

17. Najstarší **slovanský** spisovný jazyk sa volá:

- A) praslovančina
- B) hlaholika
- C) staroslovienčina
- D) cyrilika

18. Ktorá z uvedených frazeologických jednotiek je vysvetlená **nesprávne**?

- A) liezť niekomu do kapusty – zasahovať niekomu do jeho vecí
- B) dostať sa z blata do kaluže – zmoknúť
- C) sadnúť niekomu na lep – nechať sa oklamať
- D) pritiahnuť si opasok – uskromniť sa

19. Ktoré z uvedených slov je **antonymum** k slovu každý?

- A) niekto
- B) ten istý
- C) nikto
- D) iný

20. V ktorej z uvedených možností sú všetky slovné spojenia napísané pravopisne **správne**?

- A) Južná Amerika, Šafárikova ulica, Levočské vrchy, úrad vlády Slovenskej republiky, obec Štrbské pleso
- B) Južná Amerika, Šafárikova Ulica, Levočské vrchy, Úrad vlády Slovenskej republiky, obec Štrbské pleso
- C) južná Amerika, Šafárikova ulica, Levočské Vrchy, úrad vlády Slovenskej republiky, obec Štrbské Pleso
- D) Južná Amerika, Šafárikova ulica, Levočské vrchy, Úrad vlády Slovenskej republiky, obec Štrbské Pleso

21. Ktorý slohový útvar **nepatrí** do informačného slohového postupu?

- A) hlásenie
- B) inzerát
- C) prednáška
- D) plagát

22. V ktorej z možností **nedochádza** k spodobovaniu?

- A) s radosťou
- B) ku mne
- C) so sestrou
- D) včela

23. Ktorá z odpovedí je **nesprávna**?

- A) Dobrodružná literatúra zdôrazňuje motív nebezpečenstva.
- B) Verš je jeden riadok v básni.
- C) Balada má pochmúrny dej a tragický záver.
- D) Poviedka je epický útvar so široko rozvinutým dejom.

24. Pri ktorom žánri je **nesprávne** uvedený literárny druh?

- A) elégia – lyrika
- B) povest' – epika
- C) epigram – lyrika
- D) balada – dráma

25. Základom ktorého literárneho druhu je **dialóg**?

- A) lyriky
- B) drámy
- C) epiky
- D) žiadneho